

Voldsom vækst – uændret driftsresultat i kvægbesætninger

På 14 år er mælkeproducenternes produktionsanlæg vokset med 160 pct. i omfang. Men driftsresultatet er ikke fulgt med. Promilleafgiftsfonden for landbrug

En analyse af regnskabstallene fra de seneste 14 år viser, at kvægbrugets væsentligste problem i perioden ikke har været manglende adgang til kapital, men at væksten er sket til en højere pris, end produktionen har kunnet honorere. Udvikling i mælkeproducenternes økonomi har således vist en voldsom vækst i omsætningen men et stort set uændret driftsresultat.

En af landbrugets klassiske udfordringer er, at kapacitetsomkostningerne ofte stiger mere end udviklingen i produktionsanlæggets omfang. Set over hele perioden er stigningen i areal og antal køer på 160 pct., mens kapacitetsomkostningerne inkl. ejerløn er steget med 193 pct. En del af stigningen i kapacitetsomkostningerne skyldes naturligvis inflationen. Ikke desto mindre har rationaliseringsgevinsterne i perioden ikke været tilstrækkelige til at udligne denne stigning i omkostningerne.

Analysen viser også, at selvom ejerlønnen er reguleret med lønudviklingen, er ejerlønnsens andel af omsætningen faldet markant i løbet af perioden. Derudover er det bemærkelsesværdigt, at både de kontante kapacitetsomkostninger og afskrivningerne stort set udgør en konstant andel af omsætningen i hele perioden.

Uændret driftsresultat

Ser man på totaltal fra regnskaberne, fremgår det, at strukturudviklingen har øget både omsætning og omkostninger væsentligt i løbet af perioden. Driftsresultatet har imidlertid været lavt og har ikke fulgt med den voksende omsætning. Og trods vækst i omsætningen var den kun et enkelt år, i 2007, tilstrækkelig stor til at dække omkostningerne samt ejerens arbejdsindsats.

Den øgede omsætning har dermed ikke givet en reel forbedring af det økonomiske resultat for gennemsnittet, og det har ikke været muligt at forrente egenkapitalen i perioden.

Vigtigt at tilpasse produktionen

Lav eller negativ forrentning af egenkapitalen i et enkelt år er ikke direkte alarmerende. Men hvis der i 13 ud af 14 på hinanden følgende år ikke er en rest til at forrente egenkapitalen, er vurderingen, at produktionsanlæggenes samlede værdi stort set svarer til gælden, og at den reelle egenkapital dermed har været meget begrænset.

Kvægbrugets væsentligste problem over en længere årrække er derfor, at væksten i sektoren er sket til en højere pris, end produktionen har kunnet honorere. Derfor vil det også i fremtiden være særdeles vigtigt at tilpasse produktionen, så bedriftens konkurrenceevne forbedres målt på afkastningsgrad og fremstillingspris.

Ovenstående resultater er vel at mærke gennemsnittet for alle mælkeproducenter, og der er stor spredning mellem de enkelte bedrifters resultater.

Læs mere på LandbrugsInfo i [Kvæginfo 2286](#).

[Artiklen har været bragt i KvægNyt nr. 7 – 2012](#)

Læs også artiklen: [Landbruget har oplevet \(og overlevet\) negative nettoinvesteringer før](#)